

08 ΜΑΙ. 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 05 Μαΐου 2015
Αριθ. Πρωτ.: 65**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Καταπολέμηση της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.727/11-3-2015 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Γερμενή, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Σ.ΕΠ.Ε. είναι ένας κατ' εξοχήν ελεγκτικός μηχανισμός με κύριο έργο τον έλεγχο εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, η οποία εξασφαλίζεται με τη συχνή παρουσία των Επιθεωρητών Εργασίας στους χώρους εργασίας. Οι έλεγχοι αφορούν την αδήλωτη εργασία και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, τους όρους εργασίας (χρονικά όρια, αμοιβή) τη νομιμότητα της απασχόλησης, την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων. Θεωρούμε, ότι ο ρόλος του Σ.ΕΠ.Ε. είναι ο πλέον κομβικός για την διασφάλιση της εφαρμογής της οικείας νομοθεσίας, καθώς είναι σαφές ότι τα πλέον προοδευτικά μέτρα θα παρέμεναν κενό γράμμα χωρίς τον επαρκή και δραστικό έλεγχο της εφαρμογής τους. Συνεπώς η αναβάθμιση της λειτουργίας του Σ.ΕΠ.Ε. σε οργανωτικό, διοικητικό και τεχνολογικό επίπεδο κρίνεται αναγκαία από την Κυβέρνηση, με σκοπό να μπορέσει να ανταπεξέλθει στο δύσκολο έργο του, σε μια περίοδο η οικονομική κρίση και η αποδιάρθρωση που προωθήθηκε το προηγούμενο διάστημα έχουν δημιουργήσει εξαιρετικά επισφαλείς όρους εργασίας στη χώρα μας.

Δίδεται μάλιστα ιδιαίτερη έμφαση στην έρευνα για την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων και με αφορμή την έναρξη ισχύος από 15 Σεπτεμβρίου 2013, της Υ.Α Υπ. Αριθμ. 27397/122/19.8.2013 (ΦΕΚ 2062/Β' / 23 Αυγούστου 2013), που προβλέπει αυστηροποίηση των προστίμων και με σκοπό την δραστική αντιμετώπιση του φαινομένου της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, αποφάσισε την εφαρμογή ενός επιχειρησιακού πλαισίου δράσης με την κωδική ονομασία «ARTEMIS», με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων ελεγκτικών φορέων του Υπουργείου (ΣΕΠΕ και ΕΥΠΕΑ) με την οριστικοποίηση των εστιασμένων ελέγχων σε όλες τις περιοχές της χώρας. Οι έλεγχοι διενεργούνται είτε ξεχωριστά είτε από μικτά κλιμάκια Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων και Επιθεωρητών

Ασφάλειας & Υγείας της Εργασίας του Σ.ΕΠ.Ε. και σε ορισμένες περιπτώσεις με την συνδρομή της Οικονομικής Αστυνομίας.

Η πλειοψηφία των ελέγχων είναι κυρίως δειγματοληπτικοί σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας αλλά και στοχευμένοι σε κλάδους που με βάση όλες τις μέχρι σήμερα ενδείξεις παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά ανασφάλιστης και αδήλωτης εργασίας.

Επιπρόσθετα η Δ/ση Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΣΕΠΕ, κάθε έτος εκδίδει σειρά εγκυκλίων προς όλες τις Υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. για τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων κατά δέσμια αρμοδιότητα, σε κλάδους που παρουσιάζουν έντονη παραβατικότητα, αλλά και σε περιοχές έντονου τουριστικού ενδιαφέροντος.

Θεωρώντας ότι μόνιμος στόχος του Σ.ΕΠ.Ε παραμένει η συμμόρφωση των παραβατών στις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, οι έλεγχοι θα συνεχιστούν και για το υπόλοιπο του έτους 2015 και όπου διαπιστώνονται παραβάσεις θα επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το νόμο κυρώσεις.

Ωστόσο, η ουσιαστική καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας δε θα μπορούσε να γίνει πράξη χωρίς την απλούστευση των διαδικασιών, μέσω των δυνατοτήτων που παρέχονται από τη χρήση νέων τεχνολογιών και του σύγχρονου ψηφιακού περιβάλλοντος. Στην πραγμάτωση του σχεδίου αυτού, κομβικό ρόλο θα διαδραματίσει το επόμενο διάστημα το νέο επιχειρησιακό μοντέλο-στόχο του ΣΕΠΕ, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο δύο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ΕΣΠΑ (το πρόγραμμα «Απλούστευση Διαδικασιών του ΣΕΠΕ» και «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΣΕΠΕ»).

Επιγραμματικά αναφέρουμε ότι τα εργατικά ατυχήματα και οι επαγγελματικές ασθένειες, θα αναγγέλλονται στις υπηρεσίες ηλεκτρονικά, ενώ η υποβολή καταγγελιών θα γίνεται μέσα από την διαδικτυακή πύλη και το πολυμεσικό κέντρο επικοινωνίας.

Παράλληλα, προβλέπεται η δημιουργία Εθνικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Εργασίας Ανηλίκων, που αποβλέπει στην άμεση επικοινωνία με τις υπηρεσίες του ΣΕΠΕ και στη βελτίωση εξυπηρέτησης, μέσω της δυνατότητας υποβολής καταγγελιών, της παροχής αξιόπιστης και δομημένης πληροφόρησης.

Στόχευσή μας είναι αφενός η ενίσχυση και ενδυνάμωση του επιχειρησιακού ρόλου των Επιθεωρητών Εργασίας, μέσω της μείωσης των διοικητικών επιβαρύνσεων και αποδέσμευση χρόνου προς όφελος του ελεγκτικού έργου που είναι και το κύριο έργο των επιθεωρητών εργασίας και αφετέρου η βελτίωση της πρόσβασης των εργαζομένων στις υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε.

Εν κατακλείδι, η σκοπούμενη αναβάθμιση δε θα ήταν εφικτή χωρίς ενίσχυση της στελέχωσης των Επιθεωρητών Εργασίας, για αυτό το λόγο είμαστε σε διαβούλευση με τους υπόλοιπους συναρμόδιους Υπουργούς, για τον σχεδιασμό ενός πλαισίου εθελοντικής κινητικότητας και νέων προσλήψεων, ενώ παράλληλα μελετάται η αποκέντρωση των υπηρεσιών, με στόχο την ορθολογική αναδιοργάνωσή τους.

Β. Σχετικά με τις ελεγκτικές διαδικασίες των υπηρεσιών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με στόχο την αντιμετώπιση της ανασφάλιστης εργασίας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.4255/2014 (ΦΕΚ Α, 89) και της υπ' αριθμ. Φ11321/11115/802/2-6-2014 (ΦΕΚ Β, 1551) απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καταργήθηκε από 1/6/2014 η υποχρέωση τήρησης και

συμπλήρωσης (χειρόγραφα) από τους εργοδότες του Ειδικού Βιβλίου Καταχώρησης Νεοπροσλαμβανομένου Προσωπικού και τροποποιήθηκαν οι αρμοδιότητες των ελεγκτικών οργάνων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο έλεγχος υποβολής και ορθής τήρησης ή μη των εντύπων Ε3 (Αναγγελίας Πρόσληψης) και Ε4 (Πίνακας Προσωπικού) του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» εντάσσεται πλέον στις αρμοδιότητες των ελεγκτικών οργάνων των Υποκαταστημάτων και της Ε.ΥΠ.Ε.Α. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στα πρότυπα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.), εναρμονίζοντας την ελεγκτική δράση των μηχανισμών του Υπουργείου Εργασίας, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, στη συνεχή προσπάθεια αντιμετώπισης της αδήλωτης εργασίας.

Σημειώνουμε ότι, στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» καταγράφονται με ηλεκτρονικό τρόπο οι ροές μισθωτής απασχόλησης, με την αποτύπωση σε πραγματικό χρόνο και για κάθε περιοχή της χώρας, κρίσιμων στοιχείων που αφορούν στις προσλήψεις, αποχωρήσεις κ.λ.π., των μισθωτών.

Επισημαίνουμε ότι, με τις νεότερες διατάξεις επέρχονται σημαντικές μεταβολές στις ελεγκτικές διαδικασίες και επαυξάνονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε βάρος των εργοδοτών που παραβαίνουν την ισχύουσα νομοθεσία, με στόχο την αντιμετώπιση της ανασφάλιστης και αδήλωτης εργασίας.

Επιπροσθέτως, σας πληροφορούμε ότι, κατά τους επιτόπιους ελέγχους καταγράφονται τα στοιχεία απασχόλησης, όπως η πρόσληψη, οι πραγματοποιούμενες ημέρες εργασίας κατά μήνα, το ύψος των αποδοχών και λοιπά στοιχεία που αφορούν στους εργαζόμενους, προκειμένου εν συνεχεία να εξετασθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, κατά τη διενέργεια του ουσιαστικού ελέγχου, ώστε να επιβληθούν, ενδεχομένως, οι ανάλογες κυρώσεις, στην περίπτωση που διαπιστωθούν παραβάσεις.

Πέραν των ανωτέρω, σας γνωρίζουμε ότι, η καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και της μαύρης και ανασφάλιστης εργασίας θα προωθηθεί με τη στήριξη, στελέχωση και ενίσχυση των δημοσίων ελεγκτικών μηχανισμών (ΣΕΠΕ, ΕΥΠΕΑ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ελεγκτικά κέντρα των ασφαλιστικών ταμείων), με ενεργή και θεσμοθετημένη συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων στους ελέγχους, με την πλήρη νομική και υπηρεσιακή κάλυψη των ελεγκτών από ασύδοτους εργοδότες, με κατάργηση νομοθετικών ρυθμίσεων ή εγκυκλίων, που άφηναν «παράθυρα» για αδήλωτη εργασία ή δυσχεραίνουν αδικαιολόγητα τον έλεγχο των υπηρεσιών ή που αφήνουν ατιμώρητους όσους παραβαίνουν την εργατική και κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία καθώς και με τη χρήση όλων των δυνατών πολιτικών, διοικητικών και νομικών εργαλείων, για την αντιμετώπιση μεγαλοοφειλετών στα ασφαλιστικά ταμεία, με στόχο την είσπραξη των οφειλών τους.

Για το προσεχές διάστημα, πέραν την ενίσχυσης της στελέχωσης της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης, επεξεργαζόμαστε νομοθετική παρέμβαση για την δημιουργία ειδικών κλιμακίων ελέγχου, συναποτελούμενα και από Επιθεωρητές Εργασίας, ενόψει της τουριστικής περιόδου, κατά την οποία εμφανίζονται αυξημένοι δείκτες παραβίασης της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Γ. Επίσης όσον αφορά το νομοθετικό πλαίσιο των ευέλικτων μορφών εργασίας, η εργασία εκ περιτροπής και η μερική απασχόληση, θα επανεξεταστούν εκ του μηδενός προκειμένου να αποφευχθούν οι διαπιστωθείσες καταχρήσεις και καταστρατηγήσεις. Σημαντικό ρόλο θα επιτελέσει το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, του οποίου οι δυνατότητες μπορούν να αξιοποιηθούν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με σήμερα προς όφελος των εργαζομένων. Η ΕΡΓΑΝΗ μπορεί να αποτελέσει αξιόπιστο εργαλείο στα χέρια των αρμοδίων αρχών τόσο ως προς την ενημέρωση για την διαμόρφωση της αγοράς εργασίας όσο και ως προς τον έλεγχο παραβάσεων της ισχύουσας νομοθεσίας.

Συνεπώς, καθώς έχουμε πλήρη συνείδηση του κοινωνικού ζητήματος που προκύπτει, λόγω της δραματικής αύξησης των μορφών ευέλικτης εργασίας, επεξεργαζόμαστε τις κατάλληλες νομοθετικές αλλαγές για την επανεδραίωση και την ενίσχυση των σταθερών εργασιακών σχέσεων. Στο προσεχές διάστημα, κρίνουμε ότι το νομοσχέδιο, που αφορά την επαναφορά και ενίσχυση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των συλλογικών διαπραγματεύσεων, θα μπορέσει να παράσχει σε πρώτο χρόνο προστασία απέναντι σε μορφές ευέλικτης εργασίας, μέχρι να επανεξεταστούν όλες οι ρυθμίσεις περί ευέλικτων μορφών απασχόλησης και η συστημική κατάχρησή τους στην αγορά εργασίας.

Στόχος μας είναι να αντιστραφεί σταδιακά η «εκπαράθүρωση» της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου από «ευέλικτες» μορφές απασχόλησης, οι οποίες έχουν αυξηθεί δραματικά στην αγορά εργασίας, καθιστώντας την ικανοποίηση βασικών αναγκών των εργαζομένων μέσω της εργασίας τους δυσχερή και δημιουργώντας στρατιές «νεόπτωχων» εργαζομένων.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ